

43 ולהעיר, שאף שפסוק זה נאמר בנוגע ליציאת מצרים, בכל
44 זאת אין לתמוה כיצד הפסוק רומז לגאולה העתידה כי הרי גם הגאולה
45 העתידה לבא קשורה עם יציאת מצרים, פי משה רבנו גואל
46 ראשון שהוציא את בני ישראל ממצרים הוא גואל אחרון⁷, והינו,

47 שמשוה הוא יגאלנו
48 בגאולה העתידה (שהיא
49 התכלית והגמר של
50 יציאת מצרים ומאחר

51 שהגאולה העתידה קשורה בקשר
52 הדוק כל כך ליציאת מצרים אין
53 להתפלא שהכתוב רומז על
54 שתיהן יחד באותו פסוק, בביטוי
55 הכפול "אעלך גם עלה").

56 (ב) ומבאר ב'תורה אור'⁸
57 בהמשך מאמר זה ענין ב'
58 הירידות, היירדה הכפולה
59 ביציאת מצרים על-פי משל
60 מנפש האדם למטה (כמו

61 שכתוב⁹ את העולם נתן
62 בלבם, וקמאמר רבותינו
63 ז"ל¹⁰ שהאדם נקרא
64 עולם קטן וכמבואר בחסידות
65 שהדבר בא לידי ביטוי גם בכך
66 שכשם שהעולם מורכב מארבעה

67 יסודות (אש, רוח, מים, עפר), כך
68 גם האדם מורכב מארבעה
69 יסודות, ולמעשי האדם יש
70 השפעה על העולם), ומצינו

71 באדם ירידה אחר ירידה בכך
72 שאור השכל יורד ממעמדו
73 ומצבו כרעיון שכלי במוח
74 ומתלבש באותיות
75 המחשבה, שזוהי ירידה אחת

76 ואחר-כך גם השכל מוסיף
77 ויורד ומתלבש באותיות
78 הדבור, שזוהי ירידה
79 גדולה יותר, היירדה
80 באותיות הדיבור היא ירידה

81 גדולה יותר מהירידה באותיות המחשבה שיהי המחשבה היא
82 לעצמו, ולכן למרות שאותיות המחשבה הן ירידה לגבי הרעיון השכלי
83 במקורו בנפש, עדיין המחשבה קרובה לשכל כפי שהוא בנפש האדם ואלו
84 הדבור עיקרו הוא בשביל הגלוי להזולת (ובזה נכלל גם ענין

1 ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש
2 וביתו באו¹. ומדיק אדמו"ר הזקן ב'תורה אור'² ספר מאמרי
3 אדמו"ר הזקן על החומשים בראשית ושמות (ובתוספת הגהות
4 ובאורים מופיע מאמר זה ב'אור התורה' להצמח צדק³ נכדו

5 (של אדמו"ר הזקן), דהנה,
6 בפרשת ויגש⁴ נאמר גם
7 פן ואלה שמות בני
8 ישראל הבאים מצרימה
9 יעקב ובניו, וצריך להבין
10 למה הכפל בתורה ענין
11 בואם מצרימה ואותו הדבר

12 נאמר פעמיים, פעם אחת בפרשת
13 ויגש ופעם נוספת כאן בפרשת
14 שמות?
15 וגם צריך להבין השנויים
16 מהתם להקא משם לכאן
17 כו', כמבאר שם ב'תורה'
18 אור' וב'אור התורה' פריטי

19 הדברים (וזה לשונו ב'תורה'
20 אור': "דכאן נאמר 'הבאים'
21 מצרימה את יעקב' ובפרשת ויגש
22 נאמר 'הבאים מצרימה יעקב'..
23 בפרשת ויגש בני ישראל כו'
24 יעקב ובניו שכולל גם כן יעקב

25 בכלל בני ישראל והרי יעקב הוא
26 ישראל עצמו... ואם כן איך נקרא
27 בני ישראל?"). ומבאר,
28 דהנה פתיב⁵ לגבי היירדה
29 של אחי יוסף למצרים ירד
30 ירדנו, וכפל הלשון מלמד
31 דהינו ירידה אחר ירידה,
32 וכן ביציאת מצרים
33 וגאולה פתיב⁶ בהבטחת

34 הקדוש-כוון-הוא ליעקב אבינו
35 ואנכי אעלך גם עלה,
36 דהינו ב' עליות, עליה אחר
37 עליה כנגד ירידה אחר ירידה
38 ובאמת ביציאת מצרים

39 לא נתעלו רק פעם אחת, כי את היציאה משעבוד מצרים לחרות יש
40 להחשיב כעלייה אחת בלבד ולמה אם כן נאמר בפסוק "אעלך גם עלה", היינו
41 שתי עליות? אף עליה השנית רומזת על הגאולה העתידה
42 להיות במהרה בנימינו אמן שהיא גאולה נוספת על יציאת מצרים.

בס"ד. שבת פרשת שמות, מברכים

החודש שבט, ה'תשכ"ו

(הנחה בלתי מוגה)

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב
אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ¹. וּמְדִיק אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן בְּתוֹרָה

אוֹר'² (ובתוספת הגהות ובאורים ב'אור התורה'
להצמח צדק³), דהנה, בפרשת ויגש⁴ נאמר גם פן
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה יַעֲקֹב וּבְנָיו,
וְצִרְיָהוּ לְהַבִּין לְמָה הַכֹּפֵל בְּתוֹרָה עֲנִין בּוֹאִם מִצְרִימָה.

וְגַם צִרְיָהוּ לְהַבִּין הַשְּׁנוּיִים מֵהַתֵּם לְהַקָּא כּו', כּמִבְאָר שֶׁם
פְּרִטֵי הַדְּבָרִים. וּמִבְאָר, דְּהֵנָּה פְּתִיב⁵ יֵרֵד יִרְדְּנוּ, דְּהֵנָּה
יִרְדָּה אַחַר יִרְדָּה, וְכֵן בִּיציאת מצרים וגאולה פְּתִיב⁶
וְאֲנִי אֶעֱלֶךָ גַּם עֲלֶיךָ, דְּהֵנָּה ב' עֲלִיּוֹת, וּבְאֵמַת בִּיציאת

מִצְרַיִם לֹא נִתְעַלּוּ רַק פְּעַם אַחַת, אֶף עֲלִיָּה הַשְּׁנִית
רוֹמֶזֶת עַל הַגְּאֻלָּה הָעֲתִידָה לְהִיּוֹת בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.
וְלַהֲעִיר, שֶׁאֵף שֶׁפְּסוּק זֶה נֹאמֵר בְּנוֹגֵעַ לִיציאת מצרים,
הָרִי גַּם הַגְּאֻלָּה הָעֲתִידָה לְבֹא קְשׁוּרָה עִם יציאת מצרים,

כִּי גּוֹאֵל רֹאשׁוֹן הוּא גּוֹאֵל אַחֲרוֹן⁷, וְהֵינּוּ, שֶׁמִּשְׁוֶה הוּא
יִגְאֹלְנוּ בְּגֹאֲלָה הָעֲתִידָה (שֶׁהִיא הַתְּכָלִית וְהַגְּמֵר שֶׁל
יציאת מצרים).

(ב) וּמִבְאָר בְּתוֹרָה אוֹר'⁸ עֲנִין ב' הִירְדוֹת, עַל-פִּי מִשָּׁל
מִנְפֶּשׁ הָאָדָם לְמַטָּה (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב⁹ אֶת

הָעוֹלָם נָתַן בְּלִבָּם, וּכְמֹאמֵר רְבוֹתֵינוּ ז"ל¹⁰ שֶׁהָאָדָם
נִקְרָא עוֹלָם קָטָן), שֶׁאִשׁוֹר הַשְּׁכָל יוֹרֵד וּמִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת
הַמִּחְשָׁבָה, וְאַחֲרֵי-כֵן גַּם בְּאוֹתִיּוֹת הַדְּבֹר, שְׁזוּהֵי יִרְדָּה
גְּדוּלָּה יוֹתֵר, שֶׁהָרִי הַמִּחְשָׁבָה הִיא לְעֲצָמוֹ, וְאֵלוֹ הַדְּבֹר
עִיקְרוֹ הוּא בְּשִׁבִיל הַגְּלוּי לְהַזּוֹלֵת (וּבְזֶה נִכְלָל גַּם עֲנִין

לֹא נִתְעַלּוּ רַק פְּעַם אַחַת, כי את היציאה משעבוד מצרים לחרות יש
להחשיב כעלייה אחת בלבד ולמה אם כן נאמר בפסוק "אעלך גם עלה", היינו
שתי עליות? אף עליה השנית רומזת על הגאולה העתידה
להיות במהרה בנימינו אמן שהיא גאולה נוספת על יציאת מצרים.

(1 ריש פרשתנו. (2 ריש פרשתנו (מט, א). (3 פרשתנו ע' ז. (4 מו, ה. (5 מקץ מג, כ. (6 ויגש שם, ד. (7 ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רגג, א. שער הפסוקים להאריז"ל ויחי מט, י. תו"א ר"פ משפטים (עה, ב). (8 נ, א. (9 קהלת ג, יא. וראה לקו"ת במדבר ה, ב ואילך. (10 תנחומא פקודי ג. זח"ג רנז, ב. תקו"ז תס"ט (ק, ב. קא, א).